SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سنڌ ايڪٽ نمبر XXVII مجريه 1974
SINDH ACT NO.XXVII OF 1974
سنڌ (قانونن جي ترميم) ايڪٽ، 1974
THE SINDH (AMENDMENT OF LAWS) ACT, 1974
(CONTENTS) فهرست

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement

2. ترميمون
Amendments

3. درخواستن جي منتقلي وغيره
Transfer of appeals, etc

4. پراجيڪٽن جي جاچ
Inspection of projects

5. 1972 جي سنڌ آرڊيننس III جي منسوخي
Repeal of Sindh Ordinance III of 1972

شيڊول
Schedule

وفاقي ايڪٽس جيئن سنڌ ۾ لاڳو ٿيندا
Federal Acts as applicable to Sindh

سنڌ ايڪٽس ۽ آرڊيننسز
Sindh Acts and Ordinances

اولهه پاڪستان ايڪٽس ۽ آرڊيننسز
West Pakistan Acts and Ordinances

خيرپور ايڪٽس

Khairpur Acts
پنجاب ايڪٽس
Punjab Acts
اين ڊبليو ايف پي ايڪٽس
N.W.F.P Acts
صدارتي حڪم
President’s Order

سنڌ ايڪٽ نمبر **XXVII** مجريه 1974

SINDH ACT NO.XXVII OF 1974

سنڌ (قانونن جي ترميم) ايڪٽ، 1974

THE SINDH (AMENDMENT OF LAWS) ACT, 1974

تمهيد (Preamble)

[22 آڪٽوبر 1974]

ايڪٽ جنهن ذريعي ڪمشنرن کي اختيار ڏيڻ لاءِ سنڌ ۾ لاڳو ڪرڻ لائق ڪجهه قانونن ۾ ترميم ڪئي ويندي.

جيئن ته ڪمشنرن کي اختيار ڏيڻ لاءِ سنڌ ۾ لاڳو ڪرڻ لائق ڪجهه قانونن ۾ ترميم ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي، جيڪا هن ريت هوندي؛

مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement

1. (1) هن ايڪٽ کي سنڌ (قانونن جي ترميم) ايڪٽ، 1974 سڏيو ويندو.
(2)هي فوري طور لاڳو ٿيندو.

ترميمون
Amendments

2.بشرطيڪ جيستائين تفصيلي بيان نه ڪيو وڃي، شيڊول ۾ ڄاڻايل ايڪٽس ۽ آرڊيننسز ۾ اهڙيءَ ريت ترميم ڪئي ويندي جيئن چوٿين ڪالم ۾ ڄاڻايو ويو آهي ۽ قائدا، ضابطا، بائي لاز، نوٽيفڪيشنز ۽ حڪم ڪيا ۽ ان سلسلي ۾ جاري ڪيا وڃن، اهي لاڳو ٿيندا ۽ ضروري تبديلين سان جيستائين انهن کي تبديل ڪيو، منسوخ ڪيو يا ترميم ڪيو وڃي.

درخواستن جي منتقلي وغيره
Transfer of appeals, etc

3.هن آرڊيننس لاڳو ٿيڻ کان فوري اڳ روينيو ڪمشنر جي سامون ڪا اپيل، نظرثاني جي درخواست يا ٻيو ڪو التويٰ ۾ ڪيس دائره اختيار رکندڙ ڪمشنر ڏانهن منتقل ٿي ويندو ۽ ان طرفان نيڪال ڪيو ويندو.

پراجيڪٽن جي جاچ
Inspection of projects

4.ڪمشنر ڪري سگهي ٿو:

(i)ساليانی ترقياتي پروگرام يا ڪنهن لوڪل اٿارٽي جي سهڪار سان ڪنهن پراجيڪٽ جو معائنو يا

جاچ؛
(ii)ڊويزن اندر ان سلسلي ۾ آفيسر انچارج ڪان اهڙي پروجيڪٽ سان لاڳاپيل ڪا معلومات، رپورٽ يا رڪارڊ طلب ڪري سگهي ٿو.
وضاحت: هن دفعه تحت مليل اختيار ڪمشنر کي ان لاءِ بااختيار نه بڻائيندا ته اهو انتظامي يا مالياتي معاملن ۾ ڪا هدايت يا حڪم جاري ڪري.

1972 جي سنڌ آرڊيننس III جي منسوخي
Repeal of Sindh Ordinance III of 1972

5.سنڌ (قانونن جي ترميم) آرڊيننس، 1972 کي منسوخ ڪيو وڃي ٿو.

شيڊول
Schedule

وفاقي ايڪٽس جيئن سنڌ ۾ لاڳو ٿيندا
Federal Acts as applicable to Sindh

شيڊول
Schedule

سال	نمبر	مختصر عنوان يا مضمون	ترميمون
1	2	3	4
		وفاقي ايڪٽس جيئن سنڌ ۾ لاڳو ٿيندا	
1861	V	پوليس ايڪٽ، 1861	دفعه 15-A جي ذيلي دفعه (4) ۾، لفظن "طرفان" ۽ "صوبائي حڪومت" وچ ۾ لفظ "ڪمشنر يا"

			شامل ڪيا ويندا. دفعه 33-A جي ذيلي دفعه (3) ۾، ”صوبائي حڪومت“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو.
1894	I	زمين طلبي ايڪٽ، 1894	دفعه 5 ۾، لفظن ”جتي“ ۽ ”هڪ“ وچ ۾ ”زمين عوامي مقصد لاءِ حاصل ڪئي وئي آهي، جيڪڏهن ڪمشنر، ۽ جتي زمين ڪمپني لاءِ حاصل ڪيئ وئي آهي.“ شامل ڪيا ويندا. دفعه 5-A، 6(3)، 7، 17(4)، 31(3)، 35(1)، 36(2)، 38(1)، 39، 40، 41، 49(2) ۽ 49(3) ۾ ”صوبائي حڪومت“ لاءِ ”ڪمشنر“

متبادل ٿيندو. دفعات 17(4)، 41 ۽ 49(2) ۾ ”اهو“ لاءِ ”هي“ متبادل ٿيندو. دفعه 6 جي ذيلي دفعه (1) ۾ ”صوبائي حڪومت“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو ۽ ”اهڙي حڪومت جو سيڪريٽري“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو. دفعه 17 ۾: (i)ذيلي دفعه (1) ۾، لفظ ۽ ڪاما ”تڪڙ،“ ۽ لفظ ”ڪليڪٽر“ وچ ۾ ”جڏهن ڪمشنر ايئن هدايت ڪري“ شامل ڪيا ويندا. (ii)ذيلي دفعه (1) جي شرطيه بيان لاءِ، هيئين ريت متبادل ٿيندو: ”بشرطيڪ هن			

ذيلي دفعه تحت كمشنر كليكٽر كي كا هدايت جاري نه كندو جيستائين حكومت جو كاتو، لوكل اٿارٽي يا كمپني، جيئن معاملو هجي، جنهن جي لاءِ زمين خريد كئي پئي وڃي، ضلعي جي كليكٽر طرفان دفعات 23 ۽ 24 جي گنجائشن كي نظر ۾ ركندي اهڙي زمين جي طلبي لاءِ طئي كيل كٿيل رقم اڳواٽ جمع ناهي كرائي."؛ (iii)ذيلي دفعه (2) ۾، لفظن "ضروري" ۽ "حاصل كرڻ" جي وچ ۾			

			”ڪمشنر لاءِ“ شامل ڪيو ويندو ۽ لفظن، ڏنگين ۽ انگ ”ذيلي دفعه (1)“ ۽ لفظن ”۾ داخل ٿيڻ“ وچ ۾ ”حڪومت جي اڳواٽ منظوري سان“ شامل ڪيا ويندا.
1896	XX	سنڌ انڪمبرڊ اسٽيٽس ايڪٽ، 1896	دفعه 31 ۾: (i)ذيلي دفعه (1) ۾، ”بورڊ آف روينيو“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو. (ii)ذيلي دفعه (1) کانپوءِ، هيٺيون اضافو ڪيو ويندو: ”(2) ڪمشنر جي فيصلي خلاف ڪا به اپيل نه ڪئي ويندي.“.
1897	X	عام شقون ايڪٽ، 1897	دفعه 3 ۾، شق (12) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو

			وِيندو: "(13) 'ڪمشنر' جو مطلب هوندو هڪ ڊويزن جي روينيو ايڊمنسٽريشن جو چيف آفيسر انچارج ۽ جنهن ۾ شامل آهي اهڙي ڊويزن جو ايڊيشنل ڪمشنر.".
195 2	XI	لينڊ ڪنٽرول (ڪراچي ڊويزن) ايڪٽ، 1952	دفعه 2 ۾: (a)شق (ii) ۾، "صوبائي حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو؛ (b)شق (iii) ڪانپوءِ، هيٺيون اضافو ڪيو وِيندو: "(iii-a) 'ڪمشنر' مطلب ڪراچي ڊويزن جو ڪمشنر."؛ (c)شق (vii) ۾، "ڊپٽي ڪمشنر" لاءِ "ڪمشنر"

			متبادل ٿيندو. دفعه 17 ۾، ”صوبائي حڪومت“ جتي به اچي ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو ۽ ”اهو“ لاءِ ”هي“ متبادل ٿيندو. دفعه 19 ۾، لفظن ”هوندو“ ۽ ”خلاف“ وچ ۾ لفظ ”ڪمشنر جي خلاف يا“ شامل ڪيا ويندا.
1953	XXVII	ڪراچي ضروري شيون (قيمت تي ضابطو ۽ ذخيره اندوزي) ايڪٽ، 1953	سموري ايڪٽ ۾، سواءِ دفعه 11 جي ”صوبائي حڪومت“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو. دفعه 2 ۾، شق (b) کان اڳ هيٺيون اضافو ڪيو ويندو: ”(a) ’ڪمشنر‘ مطلب ڪراچي ڊويزن جو ڪمشنر؛“.

			دفعه 14 ۾، "اهو" لاءِ "هن کي" متبادل ٿيندو.
		سنڌ ايڪٽس ۽ آرڊيننسز	
1868	II	سنڌ فيريز ايڪٽ، 1868	دفعه 17 ۾، لفظن "ڪو" ۽ "ڪليڪٽر" وچ ۾ "ڪمشنر" شامل ڪيو ويندو.
1879	VII	سنڌ آبپاشي ايڪٽ، 1879	دفعه 11 ۽ 57 ۾، "روينيو ڪمشنر" لاءِ. دفعات 67، 91(2)(iii)، 92(6) ۽ 92-A(3) ۾ "صوبائي حڪومت" لاءِ ڪمشنر متبادل ٿيندو. دفعه 92-A(3) ۾، "سنڌ لاءِ" کي ختم ڪيو ويندو.
1905	I	سنڌ ڪورٽ آف واردس ايڪٽ،	دفعه 3 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو:

"3. دفعه 12 جي گنجائشن موجب ڪمشنر پنهنجي ڊويزن جي حدن لاءِ ڪورٽ آف وارڊس هوندو: بشرطيڪ صوبائي حڪومت، جيڪڏهن اها مناسب سمجهي، سرڪاري گزيٽ ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي: (a)ڊويزن ۾ ڪمشنر بدران ڪورٽ آف وارڊس لاءِ خاص عملدار مقرر ڪري سگهي ٿي؛ يا (b)هڪ ڊويزن لاءِ ڪمشنر ۽ ڪنهن ٻئي عملدار يا عملدارن تي مشتمل ڪورٽ آف وارڊس جوڙي سگهي	1905		

ٿي؛ يا (c)صوبي سنڌ جي ڪنهن به حصي لاءِ ڪنهن ٻئي عملدار يا عملدارن کي ڪورٽ آف وارڊس طور مقرر ڪري سگهي ٿي، ۽ هدايت ڪري سگهي ٿي ته اهڙو حصو ڪنهن ڊويزن جي ڪورٽ آف وارڊس جي دائره اختيار کان ٻاهر هوندو، جنهن ۾ اها مڪمل طور يا عارضي طور موجود هجي. دفعه 43 ۾، ذيلي دفعه (1) لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: "43.(1) هر حڪم کان اپيل ٿي سگهندي،			

			سواءِ هن ايڪٽ تحت جاري ڪيل ڊسٽرڪٽ ڪورٽ جي حڪم جي، پوءِ اهو اصل هجي يا اپيل تي هجي: (a)جتي حڪم ڪمشنر جو آهي يا بورڊ آف روينيو جي دفعه 3 جي شرطيه بيان تحت مقرر ڪيل ڪنهن خاص يا ٻئي عملدار، يا جوڙيل بورڊ جو حڪم هجي؛ (b)جتي حڪم ڪمشنر جي ڪليڪٽر جو هجي يا جتي اهڙي عملدار يا بورڊ کي اهڙي عملدار يا بورڊ تي دائره اختيار آهي؛ ۽ (c)ٻين سمورن معاملن ۾،

			كليڪٽر ڏانهن: بشرطيڪ جتي اهڙو ڪو عملدار يا بورڊ ڪورٽ آف وارڊس طور مقرر ناهي ڪيو ويو ۽ حڪم هن ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ اهڙي ڪورٽ آف وارڊس جي برابر ڪنهن عملدار طرفان جاري ڪيو ويو آهي، صوبائي حڪومت هدايت ڪري سگهي ٿي ته اپيلون اهڙي عملدار يا بورڊ کي ڪيون وينديون.".
1906	II	سنڌ مختيارڪارس ڪورٽس ايڪٽ، 1906	دفعه 1 جي ذيلي دفعه (2) ۾ لفظ "سنڌ" کانپوءِ لفظ "خيرپور ضلعي سميت" شامل ڪيا وڃن.

1915	I	سنڌ ٽائون پلاننگ ايڪٽ، 1915	دفعه 45-B جي ذيلي دفعه (5) ۾، فل اسٽاپ کان اڳ لفظ ”۽ ڪمشنر“ شامل ڪيا ويندا.
1925	VII	ڪوآپريٽو سوسائٽيز ايڪٽ، 1925	دفعه 59-P جي ذيلي دفعه (2) ۾، ”بورڊ آف روينيو سنڌ“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو.
1947	XLIX	سنڌ رورل ڪريڊٽ اينڊ لينڊ ٽرانسفر ايڪٽ، 1947	دفعه 26 ۾، ”بورڊ آف روينيو“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو. دفعه 28 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: ”28.بورڊ آف روينيو يا ڪمشنر، ڪنهن اپيل تي اليوٰ ۾ پيل فيصلو، يا نظرثاني ۾ ڪارروائي ڪري سگهي ٿو، جيئن معاهلو

			هجي، ڪنهن حڪم تي عملدرآمد کي روڪي سگهي ٿو، جنهن جي سلسلي ۾ اپيل ڪئي ڪئي اهي يا جنهن جي سللسي ۾ نظرثاني جي ڪارروائي ظاهر ٿئي ٿي.”.
1972	II	سنڌ پيپلز لوڪل گورنمينٽ آرڊيننس، 1972	دفعه 2 ۾، شق (9) کانپوءِ هيٺيون اضافو ڪيو ويندو: “(9-A) ‘ڪمشنر’ مطلب ڊويزن جي روينيو ايڊمنسٽريشن جو چيف آفيسر انچارج ۽ جنهن ۾ شامل آهي حڪومت طرفان هن آرڊيننس تحت ڪمشنر جا سمورا يا ڪي به ڪم سرانجام

			ڏيڻ لاءِ خاص طور تي مقرر ڪيل ڪو عملدار؛". دفعه 10 جي ذيلي دفعه (2) ۾، "ڪارپوريشن جي صورت ۾ ۽ ڪليڪٽر پيپلز ميونسپلٽي يا پيپلز ٽائون ڪميٽي جي صورت ۾" ختم ڪيا ويندا. دفعه 40 جي ذيلي دفعه (7) لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: "(7) هڪ ڪائونسل، ڪنٽرولنگ اٿارٽي کي فراهم ڪندي: (a)مقرري، ملازمن جي برطرفي، ڊسچارج يا معطلي سميت ڪائونسل

طرفان ورتل سمورا فيصلا ؛ (b)ڪائونسل جون گڏجاڻيون ڪوٺائڻ کان اڳ سمورين گڏجاڻين جي ايجنڊا ۽ ورڪنگ پيپر جا نقل؛ ۽ (c)ڪائونسل جي سمورين گڏجاڻين جي منٽس جا نقل. (7-A)جتي ڪمشنر ڪنٽرولنگ اٿارٽي نه آهي ذيلي دفعه (7) تحت فراهم ڪيل معلومات ڪمشنر کي پڻ فراهم ڪئي ويندي.". دفعه 45 ۾: (i)ذيلي دفعه (2) ۾، لفظ ۽ ڪاما "وقت" ۽ لفظ "بيان ڪرڻ" وچ ۾ لفظن "ڪمشنر			

			جي سفارشن تي" شامل ڪيا ويندا؛ ۽ (ii)ذيلي دفعه (2) ۾، هيٺين اضافو ڪيو ويندو: "(3)ڪائونسل ۾ پوسٽ پيدا ڪرڻ جي تجويز تي پيپلز لوڪل ڪائونسل ۾ خدمتون سرانجام ڏيندڙ ماڻهن تي ذريعي پرتي ڪئي ويندي، جيڪو عمل ڪمشنر ذريعي گذاريو ويندو.". دفعه 48 ۾ فل اسٽاپ کي ڪولن سان تبديل ڪيو ويندو ۽ ان ڪانپوءِ هيٺيون اضافو ڪيو ويندو: "(i)"بشرطيڪ قيام جي شيڊول ۾ تبديلي لاءِ ڪا تجويز	اولهه پاڪستان ايڪٽس ۽ آرڊيننسز West Pakistan Acts and Ordinances

			كارپوريشن جي صورت ۾ ڪمشنر ڪان ۽ ڪنهن ٻي صورت ۾ ڪنٽرولنگ اٿارٽي ذريعي گذاري ويندي.”. دفعه 49 ۾، ذيلي دفعه (2) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “(3) ڪمشنر ڪائونسل جون سرگرميون هن آرڊيننس جي گنجائش موجب آهن يا نه اها جاچ لهڻ لاءِ ڪو ڪاغذ، دستاويز، رجسٽر يا رڪارڊ طلب ڪري سگهي ٿو ۽ جيڪڏهن ضروري سمجهي حڪومت کي پنهنجي رپورٽ

جمع ڪرائي سگهي ٿو.”. دفعه 63 ۾، ذيلي دفعه (6) لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “(6) جيڪڏهن ڪو عملدار جنهن جي ذمي ڪائونسل طرفان فنڊس رکيا ويا آهن، منظور ڪيل سرگرمين کان وڌيڪ رقم خرچ ڪرڻ ضروري سمجهي ٿو، جيڪا منظور ڪئي وئي اهي يا بجيٽ ۾ فراهم ڪئي وئي آهي ته اهو اهڙي تجويز ڪنٽرولي اٿارٽي کي فيصلي لاءِ اماڻيندو ۽ جتي ڪنٽرولنگ اٿارٽي حڪومت آهي، ته تجويز			

			ڪمشنر ذريعي اماڻي ويندي. دفعه 88 جي ذيلي دفعه (1) ۾ "ڪليڪٽر ڪردار ادا ڪندي" کي ختم ڪيو ويندو. دفعه 93 جي ذيلي دفعه (1) ۾ "ڪليڪٽر" لاءِ "ڊويزن جو ڪمشنر" متبادل ٿيندو.
		اولهه پاڪستان ايڪٽس ۽ آرڊيننسز	
1956	VI	اولهه پاڪستان عام شقون ايڪٽ، 1956	دفعه 2 ۾، شق (16) کانپوءِ هيٺيون شامل ڪيو ويندو: "(17) 'ڪمشنر' جو مطلب هوندو ڊويزن جي روينيو ۽ ايڊمنسٽريشن جو چيف آفيسر انچارج ۽ جنهن ۾

			شامل هوندو اهڙي ڊويزن جو ايڊيشنل ڪمشنر.”.
1958	XXVII	اولهه پاڪستان ويڪسينيشن آرڊيننس، 1958	دفعه 3 ۾: (i)ذيلي دفعه (4) ۾، ”حڪومت“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو. (ii)ذيلي دفعه (4) ۾، هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: ”(5)ڪمشنر هن دفعه تحت ايندڙ هر ڪيس جي رپورٽ حڪومت کي اماڻيندو، ۽ حڪومت آرڊر کي مستقل ڪندي، نظرثاني ڪندي يا ڦيهر ترتيب ڏيندي، يا ان سلسلي ۾ ٻيو ڪو آرڊر جاري ڪندي جيڪو ڪمشنر ڪري پئي سگهيو.”.

			(iii)شرطيه بيان لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “بشرطيڪ ڊپٽي ڪمشنر يا ڪمشنر طرفان هن دفعه تحت جاري ڪيل ڪو به آرڊر حڪومت طرفان تيستائين مستقل ڪيو، روائيز ڪيو يا ٻيهر ترتيب ڏنو نه ويندو جيستائين اهڙي آرڊر خلاف لوڪل اٿارٽي کي سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو نه ڏنو وڃي.”.
1959	XXXV	اولهه پاڪستان ڪنٽرول آف گونداز آرڊيننس، 1959	دفعه 8 ۾، ذيلي دفعه (2) جي شرطيه بيان ۾، “حڪومت” لاءِ “ڪمشنر” متبادل ٿيندو. دفعه 18 ۾: (i)ذيلي دفعه (1)

			۾، "حڪومت" لاءِ "ڊويزن جو ڪمشنر" متبادل ٿيندو. (ii)ذيلي دفعه (3) ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو. دفعه 19 ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو. دفعه 27 جي ذيلي دفعه (2) ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو.
1960	VI	اولهه پاڪستان ڪنسوليڊيشن آف هولڊنگس آرڊيننس، 1960	دفعه 2 ۾، شق (c) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: "(d) 'ڪمشنر' مطلب ڊويزن جي روينيو ايڊمنسٽريشن جو چيف آفيسر انچارج ۽ جنهن ۾ شامل آهي ايڊيشن ڪمشنر

ءِ بي کا آفيس جيڪا بورڊ آف روينيو طرفان هن آرڊيننس تحت ڪمشنر جا ڪم سرانجام ڏيڻ لاءِ بااختيار بڻائي وئي هجي.”. (i)ذيلي دفعه (2) ۾، “دي” لاءِ “ڪمشنر” متبادل ٿيندو. (ii)ذيلي دفعه (3) ۾، “بورڊ آف روينيو” لاءِ “ڪمشنر” متبادل ٿيندو؛ (iii)ذيلي دفعه (4) لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “(4) بورڊ آف روينيو ذيلي دفعه (1) تحت طلب ڪيل ڪنهن معاملي جي صورت ۾ ءِ ڪمشنر ذيلي			

			دفعه (2) تحت طلب ڪيل ڪنهن معاملي جي صورت ۾ يا ان کي ذيلي دفعه (3) رپورٽ ڪيل جي سلسلي ۾ اهڙو آرڊر پاس ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو ضروري سمجهي.
1960	VII	اولهه پاڪستان فوڊ پيور آرڊيننس، 1960	دفعه 35 ۾: (i)ذيلي دفعه (3) ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو. (ii)ذيلي دفعه (3) کانپوءِ هيٺيون شامل ڪيو ويندو: "(4) ڪمشنر هن دفعه تحت ٿيندڙ هر ڪيس جي رپورٽ حڪومت کي جمع ڪرائيندو ۽ حڪمت آرڊر کي مستقل،

			روائيز يا ڀيهر ترتيب ڏيندي، يا ان سلسلي ۾ ڀيو ڪو آرڊر ڪندي جيڪو ڪمشنر ڪري پئي سگهيو.”؛ (iii)شرطيه بيان لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “بشرطيڪ ڊپٽي ڪمشنر يا ڪمشنر طرفان هن دفعه تحت جاري ڪيل ڪو به آرڊر حڪومت طرفان اهڙي آرڊر خلاف ملوڪل اٿارٽي ڪي سبب چاٽائڻ جو موزون موقعو ڏيڻ ڪانسواءِ مستقل ڪيو، روائيز ڪيو يا ڀيهر ترتيب ڏنو نه ويندو.”.
1960	XIV	اولهه پاڪستان	دفعه 6 ۾: (i)ذيلي دفعه (1)

		بينوويلنٽ فنڊ آرڊيننس، 1960	(b) شق ۾، ڪانپوءِ هيٺيون شامل ڪيو ويندو: "(c)هر ڊويزن لاءِ مئنيجمينٽ جو ڊويزنل بورڊ؛ ۽"؛ (ii)ذيلي دفعه (2) (b) شق ۾، ڪانپوءِ هيٺيون شامل ڪيو ويندو: "(c)ڊويزنل بورڊ آف مئنيجمينٽ صوبائي بورڊ آف مئنيجمينٽ (نان گزيٽيڊ) طرفان جاري ڪيل اهڙين هدايتن موجب پارٽ II سان سان لاڳاپيل معاملن سان منهن ڏيندو سواءِ سنڌ سيڪريٽريٽ ۾ خدمتون سرانجام ڏيندڙ نان گزيٽيڊ

ملازمن جي ۽ خاص طور تي ان کي بورڊ طرفان ڪيل ايلوڪيشنز مان خرچ جاري ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو؛ ۽”.			
دفعه 2 ۾، شق (d) کانپوءِ هيٺيون شامل ڪيو ويندو: “(e) ‘ڪمشنر’ جنهن ۾ شامل آهي ايڊيشنل ڪمشنر يا حڪومت طرفان هن آرڊيننس تحت ڪمشنر جون ذميواريون سرانجام ڏيڻ لاءِ خاص طور بااختيار بڻايل ٻيو ڪو عملدار؛”. دفعه 8 ۾، “ڊسٽرڪٽ جج” لاءِ “ڪمشنر” متبادل ٿيندو.	اولهه پاڪستان مني ليندرز آرڊيننس، 1960	XXIV	1960

196 2	VII	اولهه پاڪستان روڊن تي ٽولس ۽ پليون آرڊيننس، 1962	دفعه 8 جي ذيلي دفعه (3) ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو.
196 2	XXIX	اولهه پاڪستان پرائمري تعليم آرڊيننس، 1962	دفعه 8 ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو.
196 4	XIX	اولهه پاڪستان ضبط زمينون چڏائڻ ۽ اصل مالڪن کي واپسي ايڪٽ، 1964	دفعه 2 ۾، شق (b) کانپوءِ هيٺيون شامل ڪيو ويندو: "(c)'ڪمشنر' مطلب ڊويزن جو ڪمشنر جنهن ۾ زمين ضبط ٿيل آهي يا ان جو ڪو حصو واقع آهي، ۽ جنهن ۾ شامل هوندو بورڊ آف روينيو طرفان هن ايڪٽ جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ڪمشنر جون ذميواريون

			سرانجام ڏيڻ لاءِ خاص طور بااختيار بڻايل کو عملدار”؛ دفعات 14، 15 ۽ 16 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “14.(1)جيستائين هن ايڪٽ ۾ ڪجهه پيو نه بيان ڪيو وڃي، ڪليڪٽر جي اصل آرڊر کان اپيل ڪمشنر ڏانهن ٿي سگهندي. (2)جيستائين هن ايڪٽ ۾ ڪجهه پيو نه بيان ڪيو وڃي، ڪمشنر طرفان اپيل ۾ جاري ڪيل هر آرڊر کان بورڊ آف روينيو ۾ اپيل ڪري سگهبي يا هيٺين مان ڪنهن به هڪ بنياد تي، يعني:

(a)قانون خلاف فيصلو يا لاڳو قانون خلاف استعمال؛ (b)فيصلو جيڪو قانون جو معاملو يا قانون جي استعمال جو معاملو طئي ڪرڻ ۾ ناڪام ٿيو هجي؛ (c)هن ايڪٽ يا وقتي طور لاڳو پئي ڪنهن قانون طرفان بيان ڪيل طريقي ۾ ڪا وڏي غلطي يا نقص، جنهن ڪيس جي فيصلي ۾ ڪا غلطي يا نقص پيدا ڪيو هجي. 15.(1) بورڊ آف روينيو ڪنهن به وقت التويٰ هيٺ ڪنهن به ڪيس جو رڪارڊ يا ان جي ماتحت ڪنهن روينيو			

آفيسر طرفان نيڪال ڪيل مواد طلب ڪري سگهي ٿو. (2)ڪمشنر پنهنجي ماتحت ڪنهن روينيو آفيسر وٽ پيل ڪنهن ڪيس يا نيڪال ڪيل ڪنهن ڪيس جو رڪارڊ طلب ڪري سگهي ٿو. (3)بورڊ آف روينيو ذيلي دفعه (1) تحت ڪو ڪيس طلب ڪرڻ جي صورت ۾ ۽ ڪمشنر طرفان ذيلي دفعه (2) تحت ڪيس طلب ڪرڻ جي صورت ۾، اهڙو حڪم جاري ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي. بشرطيڪ هن			

خيرپور ايڪٽس Khairpur Acts	دفعه تحت ڪو به حڪم جاري نه ڪيو ويندو جيڪو ڪنهن ڪارروائي يا سب آرڊينيٽ روينيو آفيسر جي حڪم سان ٽڪراءَ ۾ هجي ۽ نجي ماڻهن وچ ۾ ڪنهن سوال جي حق تي اثرانداز ٿيندو هجي، اهڙن ماڻهن کي ٻڌڻ جو موقعو ڏيڻ ڪانسواءِ ڪو آرڊر جاري نه ڪيو ويندو. 16.(1)دفعه 14 تحت اپيل جي حد جو عرصو اهڙي تاريخ کان شروع ٿيندو جنهن تاريخ کان آرڊر خلاف اپيل ڪئي وئي هجي، ۽ اهو هوندو: (i)ست ڏينهن، جڏن اپيل			

ڪمشنر ڏانهن هجي. (ii)نوي ڏينهن، جڏهن اپيل بورڊ آف روينيو ڏانهن هجي. (2)هن دفعه تحت اپيل جي حد جو عرصو ڳڻڻ لاءِ آرڊر جنهن خلاف اپيل ڪئي وئي آهي، ان جون نقل حاصل ڪرڻ واءِ درخواست واري عرصي جو وقت نه ڳڻيو ويندو. (3)لميٽيشن ايڪٽ، 1908 جي دفعه 5 جون گنجائشون هن باب تحت اپيلن تي لاڳو ٿينديون.			
دفعه 7 ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" ۽ "اهو" لاءِ "هي" متبادل ٿيندا. دفعه 11 ۾، لفظ	اولهه پاڪستان غلام محمد بئراج بيٽرمينٽ ٽيڪس	III	1964

	۾ ڪاما "حڪومت،" ۾ لفظ "ڪليڪٽر" ٻه دفعا ايندڙن وچ ۾، لفظ "ڪمشنر يا" شامل ڪيا ويندا.	آرڊيننس، 1964		
اين ڊبليو ايف پي ايڪٽس N.W.F.P Acts صدارتي حڪم President's Order	دفعه 4 جي ذيلي دفعه (3) ۾، لفظن "بورڊ آف روينيو" ۾ "ڪري سگهي ٿو" وچ ۾ لفظ "يا ڪمشنر" شامل ڪيا ويندا. دفعه 5 جي ذيلي دفعه (4) ۾: (i)"دفعه 6 تحت بورڊ آف روينيو" لاءِ "دفعه 6 تحت ڪمشنر، يا دفعه 7 تحت بورڊ آف روينيو طرفان نظرثاني ۾"؛ (ii)وضاحت ۾: (a)"دفعه 6" لاءِ "دفعات 6 ۽ ۽" متبادل ٿيندا. (b)لفظ ۾ ڪاما	اولهه پاڪستان پٽ فيڊر ڪئنال (ضابطو ۽ زمين جي الائينيشن جو تحفظ) آرڊيننس، 1967	IX	1967

“ٽربيونل،” ۽ لفظ “يا” وچ ۾ “ڪمشنر” شامل ڪيو ويندو. دفعه 6 ۾، “بورڊ آف روينيو” لاءِ “ڪمشنر” ۽ “اهو” لاءِ “هي” متبادل ٿيندو. دفعه 6 کانپوءِ هيٺيون شامل ڪيو ويندو: “7.بورڊ آف روينيو ڪري سگهي ٿو: (a)پنهنجي تحرڪ جي ڪنهن به وقت جاري ڪيل ڪنهن آرڊر يا هن آرڊيننس تحت ٽربيونل يا ڪمشنر طرفان ڪيل ڪنهن ڪارروائي سان لاڳاپيل رڪارڊ طلب ڪري يا جاچ ڪري سگهي ٿو، پاڻ			

کي اهڙي آرڊر يا ڪارروائي جي قانونيت، ريگيولرٽي يا پروپرائيٽي لاءِ پاڻ کي مطمئن ڪرڻ لاءِ پنهنجو مقصد حاصل ڪري سگهجي. (b)هن آرڊيننس تحت ڪمشنر طرفان ڪنهن ڪارروائي ۾ جاري ڪيل حڪم جي نوي ڏينهن اندر متاثر شخص طرفان ڪيل درخواست تي، اهڙي ڪارروائي جو رڪارڊ طلب ڪري سگهي ٿو ۽ ان سلسلي ۾ اهڙو حڪم جاري ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي.”. دفعه 7-B ۾،			

			”دفعه 6“ لاءِ ”دفعات 6 ۽ 7(b)“ متبادل ٿيندا. دفعه 8 ۾، لفظ ۽ ڪاما ”ٽربيونل،“ ۽ لفظ ”يا“ وچ ۾ ”ڪمشنر“ شامل ڪيو ويندو. دفعه 9 ۾، لفظ ۽ ڪاما ”بورڊ آف روينيو،“ ۽ لفظ ”يا“ وچ ۾ ”ڪمشنر“ شامل ڪيو ويندو.
1970	XIII	اولهه پاڪستان اسٽيج ڪيريجز جي طلبي (عارضي اختيار) آرڊيننس، 1970	سڄي آرڊيننس ۾، ”ضلعي ماجسٽريٽ“ لاءِ ”ڊپٽي ڪمشنر“ متبادل ٿيندو. دفعه 4 ۾، ”بورڊ آف روينيو“ لاءِ ”ڪمشنر“ متبادل ٿيندو.
		خيرپور ايڪٽس	
1905	III	خيرپور مئنيجمينٽ آف مائينرس	دفعه 2 ۾، ”بورڊ آف روينيو“ لاءِ ”ڪمشنر“

متبادل ڻيندو.	پراپرٽي ايڪٽ، 1905		
دفعه 8 ۾، "صوبائي حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ڻيندو.	خيرپور لائيو اسٽاڪ ڪنٽرول ايڪٽ، 1954	VI	1954
	پنجاب ايڪٽس		
دفعه 3 ۾، 'ڪليڪٽر' جي وصف ڪانپوءِ، هيٺيون اضافو ڪيو ويندو: "ڪمشنر" جنهن ۾ شامل آهي ورڊ آف روينيو طرفان هن ايڪٽ تحت ڪمشنر جا سمروا يا ڪي ڪم سرانجام ڏيڻ يا سمورا يا ڪي اختيار استعمال ڪرڻ لاءِ مقرر ڪيل ڪو عملدار.". دفعه 17 ۽ 19	ڪالونائيزيشن آف گورنمينٽ ليندس (پنجاب) ايڪٽ، 1912	V	1912

			۾، "بورڊ آف روينيو" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو. دفعه 19 ۾، "اهو" لاءِ "هي" متبادل ٿيندو.
1939	V	ايگريڪلچرل پروڊيوس مارڪيٽس ايڪٽ، 1939	دفعه 6 ۾جي ذيلي دفعه (3) ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو. دفعه 21-A جي ذيلي دفعه (2) ۾، "حڪومت" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو. دفعه 32 ۾، "ڪو عملدار" لاءِ "ڪمشنر" متبادل ٿيندو.
		اين ڊبليو ايف پي ايڪٽس	
1950	XXII	شگر فيڪٽريز ڪنٽرول ايڪٽ، 1950	دفعات 10 ۽ 14 ۾، "صوبائي حڪومت" لاءِ "ڊويزن جو ڪمشنر" متبادل

			ٿيندو.
		صدارتي حڪم	
1957	5	ڪراچي ڊولپمينٽ اٿارٽي آرڊر، 1957	آرٽيڪل 5 ۾، شق (2) کانپوءِ هيٺيون اضافو ڪيو ويندو: “(3) ڪمشنر، ڪراچي ڊويزن گورننگ باڊي جو ايڪس آفيشو چيئرمين هوندو.”. آرٽيڪل 6 جي شق (1) ۾، “چيئرمين ۽” کي ختم ڪيو ويندو. آرٽيڪل 52 کانپوءِ هيٺيون اضافو ڪيو ويندو: “52-A. (1) اٿارٽي حڪومت طرفان ڪنهن هائوسنگ اسڪيم جي فوري منظور يا تبديلي جي منظوري کانپوءِ، ڪمشنر

			كي سروي نمبرن، ايراضي ۽ روڊن، اسپتالن، اسڪولن، ڪاليجن، لائبريريز، راند جي ميدانن، باغن، پارڪن، ڪميونٽي سينٽرن، مسجدن، قبرستانن يا اهڙين پبين مقصدن لاءِ مختص هر پلاٽ جي هنڌ جا تفصيل ڏيندي ۽ ڪمشنر اهڙا تفصيل سرڪاري گزيٽ ۾ ڇاڻائيندو. (2)اٿارٽي يا هائوسنگ سوسائٽي ذيلي دفعه (1) ۾ ڇاڻايل مقصد لاءِ مختص ڪنهن پلاٽ جي

استعمال کان اڳ ڪمشنر کي اهڙي پلاٽ جي ڪنهن ٻئي مقصد لاءِ منتقلي لاءِ اپلاءِ ڪندا. (3)ڪمشنر ذيلي دفعه (2) تحت درخواست ملڻ تي، عام عوام کان هڪ انگريزي ۽ هڪ وڏي مقامي روزاني اخبار ۾ نوٽيس ذريعي اعتراض طلب ڪندو، جيڪڏهن ڪو هجي، جيڪي نوٽيس شايع ٿيڻ يچ 30 ڏينهن اندر ڪمشنر وٽ جمع ڪرايا ويندا. (4)ڪمشنر ذيلي دفعه (3) تحت مليل اعتراضن تي غور ڪرڻ کانپوءِ ۽ اهڙن			

			ماڻهن کي پڙڻ کانپوءِ جيئن اهو ضروري سمجهي درخواست ۾ پين لاڳاپيل دستاويزن سان گڏ حڪمن لاءِ حڪومت کي پنهنجون سفارشون اماڻيندو.

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.